

Alkotmánybíróság

Ez a papír alapú irat
az elektronikus irat
hiteles másolata.

Alkotmánybíróság 3.
Az ügy száma: P. 20.397/14/31
Érkezett: 2017 FEBR 09
Fü. Mell. db
Érkező mód: postán / gyűjtőládába / személyesen /
elektronikusan / hivatali levelezéssel / hivatali kapun /
postán

1015 Budapest
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: Donáti u. 35-45.
1V/571-0/2017
Érkezett: 2017 FEBR 17.
Példány: 3 Kezelőiroda:
Melléklet: 3x5+7

Sátoraljaújhely, 2017. február 9. nap

..... ügyintéző

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat (székhelye: 3980 Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5. szám, törvényes képviselője: Szamosvölgyi Péter polgármester) Indítványozó - meghatalmazott jogi képviselő: dr. Barati Béla egyéni ügyvéd (székhely: 3980 Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 16. szám) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§-a alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria Pfv.I.22.029/2015/12** számú részítéletének Alaptörvény-ellenességét, és az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény „Szabadság és felelősség” részben az I. cikk (4) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését, „A bíróság” részben a 28. cikket, valamint a „Helyi önkormányzatok” részben a 32. cikk (6) bekezdését.

A **Pp. 359/C. § (1) bekezdése** alapján kérem az **első fokon eljáró bíróságtól**, hogy a jelen alkotmányjogi panaszban támadott **határozat végrehajtását** az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig **függeszse fel**. Ennek elmaradása esetén a Pp. 359/C. §. (2) bekezdése alapján kérem az Alkotmánybíróságtól, hogy hívja fel az elsőfokú bíróságot a panaszban támadott határozat **végrehajtásának felfüggesztésére**.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Peres felek, Alaptörvénybe ütköző jogerős ítélet, kézbesítés:

I.r.felperes és II.r. felpereseknek

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat (székhelye: 3980 Sátoraljaújhely, Kossuth tér 5. szám, törvényes képviselője: Szamosvölgyi Péter polgármester) **I. r.alperes** (jogi képviselő: dr. Barati Béla egyéni ügyvéd, 3980 Sátoraljaújhely, Kazinczy u. 16. szám) ellen és az **II.r. alperes** ellen tulajdonjog megállapítása iránt indított, a **Kúria** mint felülvizsgálati bíróság által Budapesten 2016. november hó 29. napján meghozott **Pfv.I.22.029/2015/12.** számú ítéletével a Miskolci Törvényszék 1.Pf.20.740/2015/4 számú jogerős részítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Kúria a 2016. november hó 29. napján meghozott részítéletét dr. Barati Béla jogi képviselő részére 2017. január hó 23. napján kézbesítette, így az alkotmányjogi panasz előterjesztésére az Alkormánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban **Abtv.**) 30.§. (1)-(2) bekezdésben meghatározott 60 napos határidő 2017. január hó 24. napon kezdődött el.

2. Alaptörvény érintett rendelkezései:

Alláspontom szerint a Kúria hivatkozott jogerős ítélete az Alaptörvény „Szabadság és felelősség” rész I. cikk (4) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését, „A bíróság” részben a 28. cikket, valamint a „Helyi önkormányzatok” részben a 32. cikk (6) bekezdését sért.

Az Alaptörvény „Szabadság és felelősség” rész I. cikk (4) bekezdése szerint a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

A XIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez

Az Alaptörvény 32. cikk (6) bekezdése szerint a helyi önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

3. Bírósági döntések

A **Kúria** mint felülvizsgálati bíróság által Budapesten 2016. november hó 29. napján meghozott **Pfv.I.22.029/2015/12.** számú ítéletével a Miskolci Törvényszék 1.Pf.20.740/2015/4 számú jogerős részítéletét hatályon kívül helyezte és a Sátoraljaújhelyi Járásbíróság (elsőfokú bíróság) 7.P.20.397/2014/22 számú ítéletét helybenhagyta.

Felperesek a Sátoraljaújhely [REDACTED] alatt felvett, 277 m² alapterületű ingatlan vonatkozásában keresetükben kertes annak megállapítását, hogy az ingatlan tulajdonjogát egymás között egyenlő arányban elbirtoklás jogcímén megszerezték. Kérték az illetékes földhivatal megkeresését a tulajdonjoguk bejegyzése iránt. Felperesek hivatkozása szerint a perbeli ingatlan 1988. június 9-től tizenöt éven át szakadatlanul, sajátjukként birtokolták, ezért 1991. június 9-től számítottan 2006. június 9-én azt elbirtokolták.

I. r. alperes ellenkérelme a kereset elútsítására irányult. I. r. alperesi álláspont szerint a perbeli ingatlan önkormányzati törzsvagyron, így forgalomképtelen, amely az elbirtoklás jogcímén történő tulajdonszerzést kizárja. II. r. alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő.

I. r. alperes viszontkeresetével kérte kötelezni felpereseket a perbeli ingatlan birtokba adására, a kerítés és szerszámos kamra elbontására.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjogát felperesek egymás között egyenlő arányban megszerezték elbirtoklás jogcímén, és a bíróság megkeresni rendelte az illetékes földhivatalt a tulajdonjog átvezetése iránt.

Az I. r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a felperesek keresetét elutasította.

A felperesek felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria a Pfv.I.22.029/2015/12. számú ítéletével a Miskolci Törvényszék 1.Pf.20.740/2015/4 számú jogerős részítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

4. Kúria döntésének Alaptörvény-ellenessége:

a) Az Alaptörvény „**Szabadság és felelősség**” rész **I. cikk (4) bekezdése:**

A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az **alapvető jogok**, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

A Polgári perrendtartás (Pp) **2. §. (1) bekezdése** szerint a peres feleket megilleti a **perek tisztességes lefolytatásához** való joga: A bíróságnak az a feladata, hogy - összhangban az 1. §-ban foglaltakkal - a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse.

A **Pp. 3.§. (2) bekezdése** szerint a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - **a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van.**

A peres eljárás során felperesek a kereseti kérelmükben a tulajdonjoguk megállapítását kérték elbirtoklás jogcímén. Felperesek az elbirtoklási idő végét, tulajdonszerzésük időpontját 2006. június hó 09. napjában jelölték meg.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen mind a másodfokú bíróság, mind a Kúria megállapította, hogy az elbirtoklási idő 1993-ban kezdődhetett csak el. Így felperesek tulajdonszerzése nem következhetett be 2006-ban - 13 év elteltével – a Ptk. 121.§. (1) bekezdésében meghatározott tizenöt éves elbirtoklási időre tekintettel. Felperesek a kereseti kérelmükben a tulajdonszerzés időpontját 2006. június 09. napjában határozta meg, egyik bíróság sem folytatott bizonyítási eljárást a 2006 és 2008 közötti konkrét időszakra az elbirtoklás feltételeinek fennállását vizsgálva. A Kúria **túlterjeszkedett a kereseti kérelemben foglaltakon**, amikor megállapította, hogy az elbirtoklás 2008-ban bekövetkezett, így ezen okból az ítélete a Pp. 2.§. (1) bekezdés, a Pp. 3.§. (2) bekezdésébe, valamint az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdésébe ütközik.

b) Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a **tulajdonhoz** és az örökléshez

Az Alaptörvény 32. cikk (6) bekezdése szerint a helyi **önkormányzatok tulajdona köztulajdon**, amely feladataik ellátását szolgálja

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A Kúria álláspontja szerint többek között azt is kellett a perben a vizsgálni, hogy a tizenöt éves elbirtoklási idő elteltékor a perbeli ingatlan törzsvagyona tartozott-e. A Kúria álláspontja szerint az I.r. alperes képviselője az eljárás során alaptalanul állította, hogy a perbeli ingatlan közterület. A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a „Névtelen utca” megjelölés miatt az ingatlan közút kategóriába tartozik. A Kúria álláspontja szerint a perbeli ingatlan közút jellege sem az ingatlan-nyilvántartásból, sem az ingatlan fekvéséből nem következik, így a Kúria álláspontja szerint

az ingatlan mint közút az Ötv. 79.§. (1) bekezdésében meghatározott törzsvagyon körébe nem vonható, ex lege nem minősül törzsvagyonnak.

Álláspontom szerint téved a Kúria, amikor az önkormányzati tulajdonban álló, közterületként nyilvántartott utcát („Névtelen utca”) nem minősíti közútnak.

Az út fogalmát a KRESZ 1. számú függeléke I.a) pontja határozza meg. E szerint **útnak minősül** a gyalogosok és a közúti járművek közlekedésére szolgáló **közterület (közút)**, illetőleg magánterület (közforgalom elől el nem zárt magánút).

Az út fogalmából látható, hogy minden olyan út, amely nem minősül magánterületnek, közút. Mivel a perrel érintett ingatlan megnevezése Névtelen **utca**, jellege pedig **közterület**, és **önkormányzati tulajdonban** áll, így az ingatlan a hivatkozott jogszabályok valamint jogi tények alapján kétség kívül **közútnak minősül**.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény **Ötv. 79.§. (2) bekezdés a) pontja** szerint a törzsvagyon körébe tartozó tulajdon vagy forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes: **forgalomképtelenek a helyi közutak** és műtárgyaik, a terek, parkok - a 68/D. §-ban foglalt kivétellel - és minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelennek nyilvánít.

A perbeli ingatlan mindig közterületként volt nyilvántartva, ezzel ellentétes adat a perben nem merült fel.

Álláspontom szerint a Kúria feleslegesen vizsgálta, hogy a perbeli ingatlan mikor került a vagyonkataszterbe felvételre, ugyanis a **helyi közút ex lege** (Ötv. 79.§. (2) bek. a) pontja) **forgalomképtelen**. Ezen felül önkormányzati rendelet még meghatározhat más ingatlan és ingó dolgot, amit forgalomképtelennek nyilvánít.

A bírói gyakorlat következetes (EBH2011.2311) abban, hogy a forgalomképtelen dolog elbirtoklása kizárt.

c) A Kúria a **tővényi feltételek hiánya** ellenére fosztotta meg I.r. alperest a tulajdonjogától.

A **Ptk. 121.§. (1) bekezdése** szerint elbirtoklás útján megszerzi a dolog tulajdonjogát, aki a dolgot **sajátjaként** ingatlan esetében **tizenöt**, más dolog esetében pedig tíz éven át szakadatlanul birtokolja.

ca) Sajátjakénti birtoklás

Felperesek maguk sem tekinthették véglegesnek birtoklásukat, alapos okkal nem következthettek arra, hogy I.r. alperes véglegesen lemondott tulajdonjogából fakadó részjogosítványai érvényesítéséről, hiszen I.r. alperes felhívta felperesek figyelmét arra a kerítésépítést engedélyező 1993-as engedélyben, hogy a perrel érintett terület önkormányzati tulajdonban áll „a [REDACTED] helyrajzi számú önkormányzati tulajdonú terület nem zárható le utcai kerítéssel”.

Felpereseknél tehát mindenképpen **hiányzik** az egyik leglényegesebb tényállási elem az elbirtoklással történő tulajdonszerzéshez: **a sajátjaként történő birtoklás**.

cb) Tizenöt év birtoklás

Felperesek a peres eljárás során azt bizonyították, hogy 1991 és 2006 év között 15 éven át szkadatlanul birtokolták az ingatlant. Mivel a jogerős ítélet szerint az elbirtoklás csak 1993-ban kezdődött el, így 2006-ig nem telt el a 15 év elbirtoklási idő.

cc) Elbirtoklás megszakadása

Álláspontom szerint önmagában azzal a ténnyel, hogy I.r. alperes 2004-ben önkormányzati rendeletet alkotott az önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodás szabályairól, illetve a 2003. február 19-én a perbeli ingatlant érintően történt törzsvagyoni adatrögzítéssel az I.r. alperes rendelkezett a perbeli ingatlanról, így ezek a tények a **Ptk. 124.§. (1) bek. b) pontja** alapján **megszakították az elbirtoklási időt**.

Összefoglalva: Álláspontom szerint a Kúria megsértette az Alaptörvény 28. cikkét, amikor a közút fogalma esetében a jogszabályok szövegét nem azok céljával összhangban értelmezte, és így téves következtetést vont le a közút fogalmával, forgalomképességével, elbirtoklással történő tulajdonszerzéssel kapcsolatban. A Kúria az Alaptörvény 28. cikket annyiban is megsértette, hogy nem a közjónak megfelelő módon értelmezte a jogszabályokat, és így egy bárki által használható közterület tulajdonjától megfosztotta az I.r. alperest, és az ingatlant ítéletével magánszemélyek tulajdonába adta.

A Kúria megsértette az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerint tulajdonhoz való jogot is annyiban, amennyiben a Ptk. 121.§. (1) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek hiánya – sajátjaként történő birtoklás, 15 évnyi elbirtoklás hiánya, elévülési idő megszakadása - ellenére ítéletével az I.r. alperes Önkormányzatot a tulajdonjától megfosztotta. Ezáltal a Kúria megsértette az Alaptörvény 32. cikk (6) bekezdését, mely szerint a helyi önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja: amennyiben az Önkormányzatot a törvényes feltételek (Ptk. 121.§.) ellenére megfosztják tulajdonjától, úgy a közterülettel, közúttal kapcsolatos feladatait nem tudja ellátni.

A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség miatt I.r. alperes a tulajdonját elvesztette.

4. Kérelem:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Kúria Pfv.I.22.029/2015/12** számú részítéletének Alaptörvény-ellenességét, és az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény „Szabadság és felelősség” részben az I. cikk (4) bekezdését, a XIII. cikk (1) bekezdését, „A bíróság” részben a 28. cikket, valamint a „Helyi önkormányzatok” részben a 32. cikk (6) bekezdését.

5. Eljárási kérdések, nyilatkozatok:

Jelen eljárásra az Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja állapítja meg.

A Kúria részítéletével szemben további jogorvoslatnak nincs helye, az Abtv. 27.§. (1) bekezdés b) pontja szerint I.r. alperes a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette.

Az alkotmányjogi panasz előterjesztésére nyitva álló, az Abtv. 30.§. (1)-(2) bekezdésben meghatározott 60 napos határidő kezdete 2017. január 24. napja.

Nyilatkozom, hogy a fenti ügyben I.r. alperes nem kezdeményezett perújítást.

Jogi képviselőre vonatkozó ügyvédi meghatalmazást csatolom.

Csatolom az elsőfokú-, a másodfokú bíróság, valamint a Kúria ítéletét.

Jelen eljárás illetékmentes, így illeték megfizetését mellőzöm.

Csatolom a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságával kapcsolatos nyilatkozatot.

Kelt: Sátoraljaújhely, 2017. február 07.

Sátoraljaújhely Város Önkormányzat
Indítványozó képviselőjében:

dr. Barati Béla egyéni ügyvéd

Dr. Barati Béla egyéni ügyvéd

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Nyilatkozat a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
3. Elsőfokú bíróság ítélete
4. Másodfokú bíróság ítélete
5. Kúria ítélete
6. Kúria ítéletének átvételét igazoló tértivevény másolata